

TRIBUNAL GĦAL TALBIET ZGĦAR

GUDIKATUR
DR MARSETTE PORTELLI XERRI LL.D.
LL.B, N.P, LL.D, M.A., Dip. Tesol (Trinity)

Seduta ta' nhar il-Hamis, 16 ta' Novembru, 2023

Kawza Numru: 1/2023 (MPX)

John sive Ivan Zammit

vs

Emanuel Debrincat

Preliminari

It-Tribunal

Ra l-avviz tal-attur ipprezentat fl-14 ta' Marzu, 2023 fejn ippremetta : -

“Thallas lill-attur is-somma ta' tmien mija u hamsa u disghin Ewro (€895) rapprezentanti bilanċ minn ammont akbar dovut minnek għal inkarigu tiegħu u fi propjeta' tiegħek f'Għajnsielem.

“Hallas l-ispejjes ta' din il-proċedura, dawk tal-ittri mibgħuta lilek u l-imgħaxijiet skond il-ligi.”

Ra r-risposta tal-intimat Emanuel Debrincat li wiegeb kif gej:-

“1.Preliminarjament diga` tezisti kawza quddiem it-Tribunal għall-konsumatur li giet intavolata qabel din il-kawza u li ggib in-numru CCTG 12/22 fl-ismijiet inversi. Għalhekk, peress li din il-kawza titratta

l-istess mertu qed tigi eccepita il-lis alibi pendens u dan it-Tribunal kien mitlub iwaqqaf din il-proċedura jew jissoprasiedi.

2. Bla pregudizzju għall-permess, il-konvenut ħallas aktar milli suppost diga għal xogħol li sar.

3. Illi l-attur abbanduna l-appalt u ma kompliehx u għalhekk l-konvenut garrab danni li jridu jitnaqqsu.

4. Illi parti mix-xoghlijiet ma sarux skond l-arti u s-sengħa.

Salvi eċċezzjonijiet ulterjuri.”

Ra l-atti kollha tal-process;

Sema' lid-difensuri tal-partijiet jittrattaw l-eċċezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut.

Ikkunsidra:

Din hija sentenza preliminari dwar l-eċċezzjoni tal-*lis alibi pendens* imressqa mill-konvenut. Huwa qanqal din l-eċċezzjoni stante li kien huwa stess li fetaħ kawża quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur (CCTG 12/22), u talab sussegwentement il-waqfien jew is-soprasessjoni.

Il-Qrati tagħna dejjem użaw kawtela kbira qabel ikkonċedew soprasessjoni f'kawża u dan in vista tar-riperkussjonijiet li din inevitabilment iġġib magħha. Infatti din il-miżura tintuża biss f'każijiet eċċezzjonali. Inghad hekk fil-każ ta' *John Debono et vs Mario Buhagiar et*¹:

“Illi huwa aċċettat li s-soprasessjoni tista' b'mod eċċezzjonali tingħata meta tali smiegħ fl-istess waqt ta' żewġ kawżi ma jkunx jista' jsir, iżda, billi hija eċċezzjoni għar-

¹ Deċiża fil-21 ta' Jannar 2016

regola ġenerali li kull kawża għandha tinstama' sakemm tiġi maqtugħa, trid tingħata dejjem taht kundizzjonijiet li għandhom ikunu serji biżżejjed biex dan isir. Kemm hu hekk, ingħad saħansitra f'sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali, li l-eċċezzjoni tas-soprasessjoni, fis-sens li l-Qorti għandha tieqaf milli tkompli tisma' kawża bħala tali, fis-sistema proċedurali tagħna, mhijiex kontemplata għaliex l-eċċezzjoni li l-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jikkontempla hija l-eċċezzjoni magħrufa bħala *lis alibi pendens* u din l-eċċezzjoni tipprospetta neċessarjament li jkun hemm żewġ kawżi għaddejjin fl-istess waqt pendenti quddiem il-qrati li jkollhom l-istess mertu;

Illi huwa minhabba f'hekk li l-Qrati jqisu s-soprasessjoni bħala provvediment ordinatorju mħolli fid-dehen tal-Qorti li quddiemha titressaq talba bħal dik. Provvediment bħal dan huwa meqjus bħala wiehed interlokutorju u, għalhekk, ma jorbotx lill-Qorti li tkun tatu jekk tqum il-htieġa li tibdel il-fehma tagħha aktar 'il quddiem, jekk tintwera raġuni tajba biex tagħmel dan;

Illi għalhekk ukoll, il-provvediment tas-soprasessjoni jitqies bħala pass mhux ordinarju li jissospendi s-smiġħ ta' kawża, meta n-norma hija, kif ingħad, li kawża li tinbeda għandha tinstama' sa ma tinqata'. Kemm hu hekk, il-provvediment tas-soprasessjoni tqies bħala wiehed "alejatorju" li, minhabba t-termini ebsin tal-Kodiċi Proċedurali dwar is-smiġħ tagħhom, jista' jwassal għad-deżerzjoni tal-proċeduri mwaqqfa. Għal bosta snin, il-Qrati tagħna sabu li t-twaqqif ta' smiġħ ta' kawża biex tistenna l-eżitu ta' kawża oħra li diġa' tressqet jew sakemm titressaq wahda fuq punt eċċezzjonali huwa rakkomandat biss fil-każ meta jkun hemm lok għas-soluzzjoni ta' xi punt li minnu tabilfors tiddependi l-kawża li sejra titwaqqaf; fuq kollox, il-Qorti ma għandhiex tordna s-soprasessjoni jekk kemm-il darba jintwera li l-parti l-oħra tkun sejra gġarrab preġudizzju minhabba d-dewmien."

Fir-rigward tac-cirkostanzi odjerni, minn dak ikkonfermat miz-żewġ partijiet, il-proċeduri nbdew l-ewwel quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur. It-Tribunal sejjer issa jara jekk jeżistux l-elementi rikjesti sabiex tissussisti l-eċċezzjoni sollevata.

Fis-sentenza fl-ismijiet *Paolo Gatt et vs. Fayton Falzon et.*², gie asserit illi:

“L-iskop tal-eccezzjoni tal-lis alibi pendens hu li jimpedixxi li fuq l-istess kontroversja bejn l-istess partijiet jigu moghtija minn zewg qrati differenti zewg sentenzi, li jista’ wkoll, ikunu inkonciljabbli. (Vol 34 p 358). Skont il-gurisprudenza tal-Qrati taghna, l-eccezzjoni tal-lis alibi pendens hija fondata fuq l-istess tlett elementi tar-res iudicata: eadem res, eadem causa petendi u eadem personam. (Crocefissa Sammut et. v Joseph Spiteri et. - App. Civ. 10 ta' Ottubru 2003; Dingli Co Int.l Ltd noe. v Rainbow Productions Ltd – PA(RCP) 12 ta' Ottubru 1999).”

Fis-sentenza fl-ismijiet *Reznikov et vs. Kotivov pro. et noe.*³, inghad kif gej:

“[...] defendant’s plea of lis alibi pendens is such that the court would be precluded from pronouncing itself on the merits if the plea were founded in law, and therefore, before considering the merits of the present action, the court is to adjudge on the said plea. The plea is somewhat parallel with the plea of ‘exceptio rei iudicatae’. Just as a suit cannot be decided upon more than once, so also there cannot be at the same time more than one judicial relation between the same persons on the same merit, because this would imply a plurality of decisions on the same issue. The effect of the plea of ‘litis pendentia’ in the words of section 792 of the Code of Organisation and Civil Procedure is that the Court before which the second action is brought may order the suit to be remitted to the First Court. In fact, doctrine and case law in the matter are to the effect that it is in fact mandatory for the Court to declare its own incompetence ex officio if such plea is founded, in spite of the use of the word ‘may’ in the said section quoted therein. The essential conditions for this plea is the identity of the two actions which resulted from the identity of all the elements thereof, i.e. the parties, the subject matter, and the cause of the demand.”

It-Tribunal għandu għalhekk jevalwa jekk jikkonkorrux l-elementi ta’ *eadem res, eadem personam* u *eadem causa petendi* meta wiehed iqabbel il-proċeduri odjerni ma’ dawk

² Deċiża mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fil-15 ta’ Ottubru, 2015.

³ Deċiża mill-Qorti tal-Kummerċ fl-24 ta’ Marzu, 1994.

ghaddejjin quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur. Jekk ma jikkonkorrux it-tlett elementi, ma jistax jingħad li l-materja hija l-istess (*nisi omnia concurrunt, alia res est*).

- (i) Huwa ben notat li dwar l-element *eadem causa petendi*, il-Qorti tal-Appell (Superjuri), fis-sentenza fl-ismijiet Crocifissa Sammut et vs. Joseph Spiteri (deċiża fl-10 ta' Ottubru 2003), sostniet li, “[l]-element ta' *eadem causa petendi* ma jifformax ruhu biss b'dak li gie espressament diskuss, imma anki b'dak kollu li seta' gie diskuss.”
- (ii) It-Tribunal jinnota li ma hemm l-ebda kontestazzjoni bejn il-partijiet li t-talba f' din il-kawża hija identika għall-Avviż tat-Talba quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur;
- (iii) Illi l-proċeduri quddiem it-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumatur jirrigwardaw preċiżament l-istess partijiet iżda fl-ismijiet inversi.

Għalhekk, it-Tribunal huwa tal-fehma li l-elementi rikjesti sabiex tirnexxi l-eċċezzjoni tal-*lis alibi pendens* huma preżenti.

Applikati dawn il-principji għall-kawża odjerna, it-Tribunal iqis li l-mertu tal-proċeduri ġa` mibdija jimpingu fuq il-mertu tal-preżenti proċeduri.

Għaldaqstant, it-Tribunal qiegħed jaqta' u jiddeciedi billi jordna s-soprasessjoni ta' din il-kawża, li tkun ri-appuntabbli skond il-Ligi.

L-ispejjez jibqgħu rizervati għall-gudizzju finali.

(ft.) Dr. Marsette Portelli Xerri
Gudikant

(ft.) Rebekah Mizzi
Deputat Registratur

Vera Kopja

Ghar-Registratu